

IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELURYHMÄ

TAVOITE

- Yhdenmukaistaa ja vahvistaa ikääntyneille kohdennettua hyvinvointitoimintaa
- Luoda pohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta Keski-Uudenmaan ikääntyneiden strategiselle linjaukselle
- Vahvistaa ja varmistaa Uudenmaan maakunnan tasoisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen linjauksia ja toteuttamista Keski-Uudenmaan ikääntyneille kohdennetuissa hyte-toiminnoissa

→ **Tuottaa tietoa ja linjausehdotuksia kuntien ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän käyttöön**

IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNIN TUKEMISEN STRATEGISTEN LINJAUSTEN POHJA

VALTAKUNNALLISET LINJAUKSET JA OHJEET (STM, YM, VN)

KESKI-UUDENMAAN KUNTIEN IKÄPOLIITTISET OHJELMAT /
IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINTISUUNNITELMAT

KUNTIEN ALUEELLA OLEVAT HYVÄT KÄYTÄNTEET

TYÖRYHMÄN JA ALUEEN ASUKKAIDEN TYÖSKENTELY

LINJAUSEHDOTUSTEN TAUSTA, LAATIJAT JA OHJAUS

Tausta ja pohja

Uusimaa
2019

Ministeriöt

I & O

Kuntien
hyvinvointi-
suunnitelmat

Suunnitelman laatijat

Hyvinkään kaupunki
Järvenpään kaupunki
Mäntsälän kunta
Nurmijärven kunta
Pornainen kunta
Tuusulan kunta
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Seurakunnat
Järjestöt ja yhdistykset
Eläkeläisneuvostot
Vammaisneuvostot
Yritykset

Kuntien asukastilaisuuksiin osallistuneet
152
ikäihmistä

Ikäntyneiden palveluryhmä

Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymä

Hyvinkään kaupunki, Järvenpään kaupunki, Nurmijärven kunta, Mäntsälän kunta ja Tuusulan kunta

OHJAUS

KOLME KESKEISTÄ LÄHESTYMISKULMAA

Strategisten linjausten tavoitteena on vastata ikääntyneiden yksinäisyyden ja passiivisuuden haasteisiin

Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen *)

Ikääntyneiden riskiryhmät ja ennaltaehkäisy

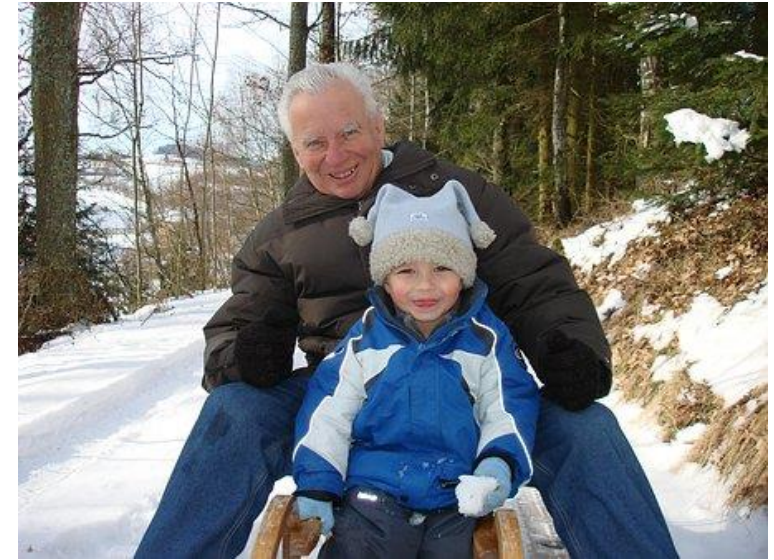
Kotona asuvan toimintakyvyltään rajoittuneen ikääntyneen toimintakyvyn ja osallisuuden tuki

*) Terveysten edistämisen näkökulma on vahvasti esillä Terveyspalvelut ja sairaudenhoito-palveluryhmän akuuttihoiton kärkihankkeen terveyden edistämisen työryhmässä, jolloin päällekkäisyyden välttämiseksi painopisteeksi valittu hyvinvointi ja osallisuus

IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN LINJASEHDOTUSTEN LAADINNAN AIKATAULU

LINJAUSEHDOTUKSIA KUNTIEN JA KESKI- UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄN IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

Keski- **SOTE**
Uudenmaan

"Hyvä mieli on tärkeintä!"

"Oma aktiivisuus on kaiken A ja O"

"Minulle on tärkeää toisten seurassa syöminen."

"Löydän seuraa erilaisista kohtaamispaikoista"

"Minulla on mahdollisuus pitää huolta omasta kunnosta."

"Neuvontapisteeltä löydän itselleni tarpeellista tietoa."

"Hyvin valaistussa ympäristössä voin liikkua turvallisesti."

"Haluan saada opastusta ja neuvontaa tietotekniikkaan."

ALUEEN ASUKKAIDEN NÄKEMYKSIÄ HYVINVOINNIN EDISTÄMISESTÄ

IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN STRATEGISET LINJAUSESITYKSET

Turvallinen asuminen ja elinympäristö

Ikäystävällinen asuinympäristö

Esteettömyys ja turvallisuus

Monimuotoinen asuminen

Toimintakykyisyys ja omatoimisuus

Toimintakyvyn edistäminen

Toimintakyvyn mahdollistaminen

Osallisuus ja aktiivisuus

Mahdollisuus osallisuuteen

Tieto osallistumismahdollisuuksista

Riskiryhmiin kuuluvien osallisuuden edistäminen

Yhteisöllisyys

Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus

Saatavuus

Saavutettavuus

Oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus

Turvallinen asumisen ja elinympäristön lähtökohdat

- Ikääntyneet ovat heterogeeninen joukko, jotka toivovat ja tarvitsevat monipuolisia asumisen vaihtoehtoja. Erilaisten asumistarpeiden huomiointi ja kohtuuhintaisten asuntojen hyvä saatavuus mahdollistavat kotona asumisen.
- Lisätään ikääntyneen väestön tietoisuutta asumisen ennakkoinnin merkityksestä ja mahdollisuuksista tehdä ennakoiden valintoja asumisen suhteen.
- Luodaan ratkaisuja, joilla tuetaan mahdollisuuksia asua tutussa elinympäristössä myös palvelutarpeiden muuttuessa.
- Hyvä suunnittelu tuottaa hyvää asumista myös muistisairaille ja iäkkäille asukkaille.
- Turvallinen, esteetön ja viihtyisä ympäristö, joka tukee omaehtoista liikkumista esteettömästi ja saavutettavasti.
- Ikäystävällisen asuinympäristön kehittämisessä kiinnitetään etenkin ympäristön esteettömyyteen, sopiviin asumisratkaisuihin, palvelujen saavutettavuuteen ja iäkkäiden ihmisten osallistumismahdollisuuksiin.
- Nykyisillä asuinalueilla esteettömyyden parantaminen käveltävyyttä edistämällä ja liikennejärjestelyjä selkeyttämällä on yleensä mahdollista. Ympäristön hahmotettavuutta ja käveltävyyttä voidaan tukea esimerkiksi lisäämällä opasteita, käyttämällä erottuvaa väritystä, luomalla mieleen jääviä paikkoja ja laittamalla penkkejä.

Tavoitteet:

Tuetaan iäkkäiden ihmisten mahdollisuutta aktiivisuuteen, hyvinvointiin ja turvallisuuteen

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ikääntyneiden kotona asuminen on ensisijaista
- Ikääntyneet ovat mukana asuinympäristön suunnittelussa ja käyttäjälähtöisessä yhteiskehittämisessä
- Ikääntyneiden asumistarpeet nyt ja tulevaisuudessa varmistetaan ennakoimalla ja varautumalla varhaisessa vaiheessa ikääntyvän väestön tarpeisiin asumisen suunnittelun ja sijoittumisen avulla

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Luodaan rakenteita kuntien, kuntayhtymän, järjestöjen ja yritysten asumisen ja asuinympäristön kehittämistä tukevia rakenteita.
- Vahvistetaan ikääntyneiden asumisessa yhteistyötä ja verkostoja asunto- rakennus- ja kiinteistöalalla ja tunnistetaan asumistarpeita sekä parannetaan tietoisuutta ikääntyneiden asumistarpeista
- Varmistetaan, että asuinympäristöjen ja asumisen suunnittelussa on mukana eri toimijoita kuten vanhus – ja vammaisneuvostot
- Arvioidaan toimintaympäristön ikäystävällisyyttä säännöllisesti esimerkiksi alueiden arviointikävelyillä tai hyödyntäen Muisti- ja ikäystävällinen asuminen ja asuinympäristö – opasta

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Kunnat
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Ikääntyneiden asumisesta vastaavat tahot
- Järjestöt
- Yritykset

Esteettömyys ja turvallisuus

Tavoitteet:

Turvallinen ja viihtyisä ympäristö, joka tukee omaehtoista liikkumista ja asumista esteettömästi ja saavutettavasti.

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Asuntokannan ja asuinympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan esteettömyys
- Asuin- ja elinympäristöt ovat turvallisia
- Kotona asumisessa varmistetaan ikääntyneen turvallisuus ja hyvinvointi

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Kannustetaan ikääntyviä arvioimaan oman kodin esteettömyyttä ja turvallisuutta ennakoiden
- Huolehditaan teiden, jalkakäytävien ja pyöräteiden kunnossapidosta sekä valaistuksesta. Levähdyspenkkejä suosittujen kulkureittien mm. terveysasemien ja kauppojen tuntumaan
- Vahvistetaan asuntokannan ja asuinympäristöjen esteettömyyttä, esim. asunnon muutostöillä, korjausneuvonnalla, hissirakentamisen edistämällä
- Tuetaan ja edistetään erilaisten teknologisten ratkaisujen käyttöönottoa lisäämällä tietoisuutta, erilaisia teknologiakokeiluja, neuvontaa ja koulutusta.
- Tuetaan ja mahdollistetaan ikääntyneiden turvallista liikkumista toimivilla liikennejärjestelyillä

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Kunnat
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Yritykset
- Järjestöt

Tavoitteet:

Ikäystävällisillä palvelu- ja asuinalueilla on erilaisia asumisen vaihtoehtoja. Yhdyskuntasuunnittelussa ja elinympäristön kehittämisessä ikääntyvien tarpeet, toimiva arki sekä yhteisöllisyys ovat keskeisiä.

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Uudistuotannossa ja peruskorjauksessa huomioidaan uudet monimuotoiset asumismuodot, muuntojoustavuus ja innovaatiot.
- Asuinalueiden suunnittelussa huomioidaan erilaiset asumismuodot sekä vahvistetaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä
- Monimuotoinen asuintarjonta vastaa erilaisiin tarpeisiin ja luo valinnanvapautta sekä takaa sopivan kodin mahdollisimman monelle.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Kannustetaan ja herätellään ikääntyvää väestöä ennakoimaan oman asumisen ja asumisratkaisujen tulevaisuutta
- Varmistetaan, että kunnissa on tarjolla tavallisten asuntojen ohella myös iäkkäille ja muistisairaille suunnattuja monimuotoisia asumisratkaisuja
- Kiinnitetään huomiota poikkihallinnollisella yhteistyöllä asuin ympäristön suunnitteluun
- Mahdollistetaan yhteisiä ja yhteisöllisiä tiloja
- Kartoitetaan ikääntyneiden asumisen tarpeita
- Huomioidaan pariskuntien tarpeet asumisen suunnittelussa

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Yritykset
- Vanhus- ja vammaisneuvostot

Toimintakykyisyyden ja omatoimisuuden lähtökohdat

- Toimintakyvyllä tarkoitetaan sitä, että henkilö selviytyy itselleen merkityksellisistä ja välttämättömistä jokapäiväisen elämän toiminnoista siinä ympäristössä, jossa hän elää.
- Henkilön arvio omasta toimintakyvystään on yhteydessä hänen terveyteensä ja sairauksiinsa, toiveisiinsa, asenteisiinsa sekä tekijöihin, jotka vaikuttavat suoriutumiseen päivittäisissä perustoimissa, arjen askareissa ja vapaa-ajanvietossa.
- Tämän lisäksi toimintakykyyn vaikuttavat myös asuin- ja elinympäristöön liittyvät tekijät.
- Hyvä ympäristö sisältää myös sopivan määrän haasteita. Voimat ja fyysinen aktiivisuus säilyvät vain niitä harjoittamalla.
- Ikääntyneiden mielen hyvinvointi on tärkeä voimavara, joka vahvistaa toimintakykyä

Toimintakyvyn edistäminen

Tavoitteet:

Tuetaan mahdollisimman tervettä ja toimintakykyistä ikääntymistä niin että, henkilö itse havahtuu oman toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseen

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ikääntynyt itse arvioi omaa toimintakykyään säännöllisesti ja motivoituu sen edistämiseen/ylläpitämiseen
- Ikääntynyt väestö havahtuu arvioimaan toimintakyvyssä tapahtuvia muutoksia ennakoiden ja varhaisessa vaiheessa

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Motivoidaan ikääntynyttä arvioimaan omaa toimintakykyä ja sen edistämisen mahdollisuuksia
- Järjestetään yhteistyössä ikääntyville kohdennettua hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa esim. liikuntaneuvontaa, kampanjoita sekä erilaisia hyvinvointikursseja ja -valmennuksia
- Järjestetään ennaltaehkäisevää ja kartoittavaa palveluneuvontaa
- Tuetaan elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia

KESKEISET TOIMIJAT:

- Ikääntynyt
- Alueen asukkaat
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Järjestöt, yhdistykset
- Opistot
- Oppilaitokset
- Vapaaehtoiset
- Seurakunnat

Toimintakyvyn mahdollistaminen

Tavoitteet:

Mahdollistetaan ikääntyvien toimintakyvyn ja omatoimisuuden ylläpitäminen

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ikääntyneille on tarjolla mielekästä ja monipuolista toimintakykyä edistävää toimintaa
- Liikuntapaikat ovat esteettömiä
- Ikääntyneillä on mahdollisuus monipuoliseen liikuntaan ja liikkumiseen

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Kannustetaan ikääntyneitä oman toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä osallistumaan tarjolla olevaan toimintaan
- Järjestetään teknologian, esteettömyyden sekä omatoimisuuden tukemiseksi kampanjoita sekä markkinointia yhteistyössä julkisen ja yksityisen sektorin kanssa
- Lisätään liikuntamahdollisuuksia ja tuetaan arkiliikuntaa esim. erilaisten saattajien tai liikuntaluotsien avulla
- Järjestetään ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä ja terveystarkastuksia
- Tuetaan toimintakykyä ylläpitävää toimintaa esim. järjestöjen ja kulttuuritarjonnan avulla

KESKEISET TOIMIJAT:

- Ikääntynyt
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Opistot
- Järjestöt/ yhdistykset
- Alueen asukkaat

Osallisuuden ja aktiivisuuden lähtökohdat

- Ikääntyneiden osallisuuden tukemisen lähtökohtana on erilaisuuden hyväksyvä asenneilmapiiri
- Sitä voidaan vahvistaa mm. sosiaalisen verkoston tuella ja lähiverkoston aktivoinnilla sekä vapaaehtoistoiminnan tuella
- Mahdollisuus vaikuttaa omaan ja yhteiseen elinympäristöön sekä osallistua yhteisön elämään lisäävät sosiaalista turvallisuutta. Osallistuminen luo turvallisuuden tunnetta ja samalla edistää vastuun ottamista yhteisöstä ja ympäristöstä.
- Osallisuuden ja osallistumisen mahdollistaminen: Esteettömiä ja toimintaan sopivia tiloja ja toimintamuotoja on riittävästi, tasavertaisina kehittämässä palveluja. Monikanavaisuus tiedon saannin, asioinnin ja päätöksenteon edistämiseksi.
- Suunnittelun avulla voidaan mahdollistaa puitteita, joissa kynnys osallistua yhteisön elämään on matala ja vuorovaikutus muiden kanssa tuntuu luontevalta.
- Luodaan paikallisia ratkaisuja ja toimintamalleja paikallisiin olosuhteisiin hyödyntäen ikääntyneiden ja muiden toimijoiden vahvuuksia.

Mahdollisuus osallisuuteen

Tavoitteet:

Tuetaan ja mahdollistetaan ikääntyvien yhdenvertaista osallisuutta

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ikääntyvien vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen
- Ikääntyvien mahdollisuus osallistua vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen mm. vanhus- ja vammaisneuvostojen avulla.
- Ikääntyvien ääni kuuluu kaikessa sellaisessa päätöksenteossa, joka heitä koskee.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Tuetaan ikääntyneiden monikanavaisia vaikutusmahdollisuuksia mm. vanhus- ja vammaisneuvostoja hyödyntäen.
- Kannustetaan ikääntyviä osallisuuteen esim. erilaisten ja monitasoisten kuntalaistilaisuuksien tai alueellisten demokratia-iltojen avulla.
- Huolehditaan, että alueella on monipuolisia osallisuuden mahdollisuuksia
- Mahdollistetaan monipuoliset vapaa-ajanvietto mahdollisuudet ja laadukkaat ulkoilu- ja virkistysalueet

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Järjestöt ja yhdistykset
- Asiakasraadit
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Seurakunnat

Tieto osallistumismahdollisuuksista

Tavoitteet:

Tieto osallistumismahdollisuuksista on helposti saatavilla ja monikanavaista.

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ikääntynyt väestö on omatoimista, osallistuvaa ja aktiivista
- Ikääntyville on saatavilla eri tavoin ja ymmärrettävästi tietoa palveluista, harrastusmahdollisuuksista ja vaikuttamiskeinoista
- Tieto on monikanavaista

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Varmistetaan, että tarjottava tieto on ymmärrettävää, helposti saatavaa, selkeää ja laadukasta
- Varmistetaan, että tietoa on keskitetysti tarjolla esim. erilaisten neuvontapalvelujen ja palvelupisteiden avulla
- Huolehditaan, että saatavilla oleva tieto on monipuolista ja moniaiheista: tapahtumista ja harrastusmahdollisuuksista, asumisesta, palveluista ja apuvälineistä
- Huolehditaan, että edellä mainittu tieto on saatavilla yhdestä paikasta lähellä alueen asukasta

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Opistot
- Järjestöt ja yhdistykset
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Seurakunnat

Riskiryhmien tunnistaminen ja osallisuuden edistäminen

Tavoitteet:

Riskiryhmiin kuuluvien ikääntyneiden tunnistaminen ja löytäminen, heille soveltuvan tuen mahdollistaminen sekä yksinäisyyden kokemuksen vähentäminen

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ennaltaehkäisevät toimenpiteet eri toimijoiden kanssa edistävät ikääntyneiden osallisuutta
- Riskiryhmien tunnistaminen ja heille suunnatun tuen kehittäminen on aktiivista
- Toimiva ja oikea-aikainen palveluneuvonta ja – ohjaus tunnistaa riskiryhmät varhaisessa vaiheessa
- Lähiverkoston, kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten rooli on aktiivinen

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Mahdollistetaan eri toimijatahojen verkostoituminen
- Tuetaan sähköisten palvelujen käyttöä
- Kehitetään ja vahvistetaan vertaistuen ja ryhmätoimintojen mahdollisuuksia eri elämäntilanteissa
- Varmistetaan ennaltaehkäisyn oikea-aikaisuutta esim. ennaltaehkäisevän kotikäynnin muodossa
- Tunnistetaan asiakkaan kohtaamistilanteessa riskiryhmään kuulumisen
- Luodaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja
- Vahvistetaan etsivän vanhustyön jalkautumista

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Järjestöt
- Seurakunnat
- Kunta
- Vapaaehtoiset
- Yksityiset palvelutuottajat
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä

Tavoitteet:

Asuinalueita voidaan kehittää siten, että yhteisöllisyyden syntyminen mahdollistuu.

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Alueellista vuorovaikutusta tukee kokoontumistilojen ja –paikkojen saatavuus
- Eri sukupolvet kohtaavat ja toimivat yhdessä
- Asukkailla on mahdollisuuksia spontaaneihin toisten kohtaamiseen asuin- ja lähiympäristössä.
- Yhteydenpidossa hyödynnetään teknologiaa

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Mahdollistetaan yhteisöllisiä tiloja ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja esim. yhteiset ruokailut, kortteliolohuone, avoin järjestötalo
- Tuetaan yhteisöjen toimintaa ja yhteistä tekemistä
- Lisätään läkkäille suunnattuja ja sukupolvet yhdistäviä toimintamahdollisuuksia, esim. kouluvaari, kummiluokka
- Huolehditaan, että yhteiset sisä- ja ulkotilat ovat esteettömiä ja saavutettavia.
- Järjestetään yhteistyössä opastusta digitaitoihin, jolla mahdollistetaan toimintoja ja kohtaamisia

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Järjestöt ja yhdistykset
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Yritykset

Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus

- Lähtökohdat: Yhdenvertaisuus lisääntyy, kun palvelut ovat kaikkien, myös toimintakyvyltään erilaisten ihmisten saavutettavissa.
- Ikääntyneet käyttävät ensisijaisesti samoja yleisiä palveluja kuin muutkin asukkaat ja saavat erityispalveluja tarpeisiinsa silloin, kun niihin ei pystytä yleisillä palveluilla vastaamaan.
- Ikääntyneet kuntalaiset huomioidaan elinkeinopalvelujen ja kunnan tuottamien palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Matalan kynnyksen palveluilla pyritään parantamaan palveluiden saatavuutta ja ennaltaehkäisemään raskaampien ja kalliiden palveluiden tarvetta, oikea-aikaisten palvelujen kehittäminen, vahvat peruspalvelut ja kohdennetut ja asiakkaiden tarpeita vastaavat palvelut rajapintoja häivyttämällä. Liikenteen ja palveluliikenteen sujuvuuden kehittäminen.

Palvelujen saatavuus

Tavoitteet:

Palvelujen saatavuudella varmistetaan asukkaiden yhdenvertaisuus ja palvelujen käytettävyys kaikissa elämän vaiheissa.

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Ikääntyneet kuntalaiset huomioidaan elinkeinopalvelujen sekä kunnan ja soten tuottamien palvelujen sijoittumisessa, suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Sähköiset palvelut ja teknologia edistävät ikääntyneiden palvelujen käyttöä
- Palveluverkko on monipuolinen ja se on ikääntyneiden saatavilla

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Varmistetaan, että tietoa palveluntuottajista ja palveluista on keskitetysti, helposti ja monikanavaisesti löydettävissä huomioiden myös näkö- ja kuulovammaiset henkilöt
- Varmistetaan tiedon monikanavaisuus, esim. paikallislehdet ja -radiot, infotilaisuudet, selkokielliset esitteet
- Luodaan kuntien ja Keusote-kuntayhtymän välinen yhteistyöelin, jossa huomioidaan alueellinen palveluverkko
- Varmistetaan arkea helpottavat lähipalvelut, esim. kortteliasumisen malli
- Huolehditaan, että ikääntyville on tarjolla teknologiavalmennusta ja -opastusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Hyödynnetään uusia teknologiaratkaisuja

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Kuntien elinkeinoelämän edustajat
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- Yritykset
- Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Yhdistykset ja järjestöt
- Oppilaitokset

Palvelujen saavutettavuus

Tavoitteet:

Palvelujen saavutettavuudella varmistetaan mahdollisuudet käyttää palveluja sekä mahdollistetaan saatavilla olevat palvelut ja niiden laatu.

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:	TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:	KESKEISET TOIMIJAT:
<ul style="list-style-type: none"> Ikäntyneen omatoiminen liikkuminen ja palvelujen saavutettavuus varmistetaan Ikäntyneille on tarjolla sekä sähköisiä että lähipalveluja heidän arkielämäänsä liittyvissä asioissa.	<ul style="list-style-type: none"> Uusien vaihtoehtojen mallien etsiminen ja pilotointi Liikenteen ja palveluliikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kehittäminen Tuetaan liikkumisen edistämistä mm. kuljetuspalvelun, julkisen liikenteen, sekä erilaisten kolmannen sektorin toimintamallien avulla esim. "kävelytaksi", riksapyörä ja saattoapu Ikäntyvät ovat mukana liikenteen ja palveluliikenteen suunnittelu esim. kehittäjäyhteisöä hyödyntäen Tuetaan arjen kannalta keskeisten lähipalvelujen esim. postien, kauppojen, pankkien ja kioskien saatavuus. Yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa järjestetään opastusta erilaisiin sähköisiin palveluihin sekä mahdollistetaan niiden maksuton käyttö	<ul style="list-style-type: none"> Alueen asukkaat Kunta Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä Liikenneyritykset Kuntien liikennesuunnittelu Vanhus- ja vammaisneuvostot Järjestöt, yhdistykset Yritykset

Palvelujen oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus

Tavoitteet:

Helpottaa ja sujuvoittaa palveluiden kohdentamista

STRATEGISET LINJAUSEHDOTUKSET:

- Oikea-aikaisten palvelujen kehittäminen.
- Vahvat peruspalvelut sekä kohdennetut ja asiakkaiden tarpeita vastaavat palvelut toteutetaan eri toimijoiden välisiä rajapintoja häivyttämällä.
- Matalan kynnyksen palveluilla ja kevyen tuen ratkaisuilla pyritään parantamaan palveluiden saatavuutta ja ennaltaehkäisemään raskaampien ja kalliiden palveluiden tarvetta

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Tuetaan alueen asukkaiden omatoimisuutta ja omien voimavarojen hyödyntämistä
- Kehitetään ennaltaehkäisevää ja oikea-aikaista palveluneuvontaa ja -ohjausta, esim. ennaltaehkäisevät kotikäynnit, hyvinvointimessut, matalan kynnyksen neuvontapiste
- Luodaan asiakas- ja palveluohjauksen yhteistyötä alueen toimijoiden, kuten yritysten, järjestöjen, seurakuntien, kuntien ja kuntayhtymän välille.

KESKEISET TOIMIJAT:

- Alueen asukkaat
- Kunta
- Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä
- Järjestöt
- Seurakunnat
- Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Yritykset

PROJEKTIRYHMÄ

Edustus	Nimi	Nimike / taho
Järvenpää	Johanna Sinkkonen	Koti- ja erityisasumisen johtaja, pj.
	Kristiina Laine	Verkosto- ja kehittämisasiantuntija
	Elina Mattila	Palveluohjaaja
	Sanna Salminen	Toiminnanohjaaja
Tuusula	Katja Nordström	Esimies (kota-yksikkö ja päivätoiminta)
	Jari Luoma	Sosiaalihuollon kehittämispäällikkö
	Sami Liehu	Erytisliikunnan suunnittelija
Hyvinkää	Kirsi Lehtonen-Pulli	Kotihoidon hoitotyön esimies
	Tarja Laitila-Mphande	Palveluohjaaja
Nurmijärvi	Marjo-Kaisa Konttinen	Toimialasuunnittelija
	Anu Lucas	Asiakasvastaava
Mustijoki Mäntsälä	Vuokko Leirimaa Petra Anttila	Hyvinvointikoordinaattori sosiaaliohjaaja
HUS	Sirpa Palamaa	Kuntoutuksen linjaesimies
Järjestöedustaja	Eija Liljavirta	Mäntsälän ja Pornaisten Muisti ry
	Marja Koskelainen	Hyvinkään yhdistykset ry
	Synnöve Sternberg	Setlementti Louhela, Järvenpää
Vanhusneuvostoedustaja	Erkki Partanen	Nurmijärvi
	Anja Matikainen	Tuusula
Seurakunnan edustaja	Siru Luoto	Tuusulan seurakunta

KIITOS!